

ONZE GELE EN BRUINE RUSSULA'S.

In de volgende tabel zijn behandeld de gele, geeloranje tot oranje (niet de oranjerode!), geelbruine, bruine of grauwbruine Russula's. Deze laatste slechts indien ze nauw verwant zijn aan gele of geelbruine soorten. Niet zijn behandeld soorten uit de nigricans-groep, die ook wel een grijsbruine of zwartbruine kleur kunnen bezitten. Zeer harde bruingrauwe soorten zonder opvallende geur zijn dus niet opgenomen.

Om de sporenkleur te kunnen beoordelen is het nodig deze op wit papier op te vangen. Het best kan dit geschieden in een gesloten bus (b.v. een halve Verkade's blik). De gevallen sporen bijeenschrapen en in dikke laag beoordelen. Wit is de kleur van wit papier. Het meeste z.g.n. „wit papier" is echter niet wit.

Afkortingen: Co., coniferen; Lo., loofhout; hd., hoed; st., steel; vl., vlees; lam., lamellen; sp., sporen; kl., kleur; aa. algem.; a., vrij algem.; z., vrij zeldzaam; zz., zeldz.;

1a.	Drie kenmerken in combinatie aanwezig, t.w. 1) vl. niet scherp, 2) hd.kl. fraai geel of oranjegeel en 3) reuk niet zeer sterk en niet weerzinwekkend.	2.
b.	Bovengen. combinatie van kenmerken niet aanwezig. Vl. al of niet scherp; hd.kl. fletsgeel, geel, geelbruin, vuilbruin of grauwbruin; reuk ontbrekend, gering, visachtig, naar bittere amandelen of weerzinwekkend (Camembertkaas, zweetvoeten, enz.).	7.
2a.	St. oppervl. en vl. bij ouder worden $\pm$ grauw kleurend.	3.
b.	Vl. en oppervl. st. niet grauw kleurend.	5.
3a.	Sp. wit.	10a.
b.	Sp. min of meer geel.	4.
4a.	Hd. chromaat- tot citroengeel. Meest op vochtige en $\pm$ zure grond bij berken of elzen. In vochtige zomers ook op normaliter uitgesproken droge plaatsen, b.v. langs of op zandweggetjes. Vooral in het oosten en N. Brabant, plaatselijk aa.	<u>R. claroflava Grove.</u>
b.	Hd. oranjegeel. Op vochtige hoogveenachtige grond. Co. In Ned. zz. (Delden, Gorsel, Winterswijk).	<u>R. decolorans Fr.</u>
5a.	Sp. wit. St. of hd. zonder violette tinten.	10a.
b.	Sp. crème tot dooiergeel.	6.
6a.	Hd. citroengeel, dof, fluweelachtig of als oppervl. van een perzik, soms violetvlekkig. St. wit, meest met violette vegen. Vl. hard. Sp. crème. Reuk herinnert aan vis, garnalen of Russ. xerampelina. Lo. z. Meest solitair of in weinig exempl. op zwak zure doch humeuze bodem.	<u>R. violeipes Qué.</u>
	Hd. dooiergeel of abrikooskl. St. wit. Vl. broos. Sp. dooiergeel.	

- b. Meest Lo. aa. R. lutea Fr.
(De zeer verwante R. vitellina Fr., waarvan de hd.kl.. constant lichtgeel is, lichter dan de lam., komt in Twente voor).
- c. Bij uitzondering komen oranjekleurige exempl. van R. paludosa Britz. voor, een grote rode soort met lange dikke st. die meest een vleugje rood vertoont. Op zure, vochtige tot vrij droge grond. Co. Vaak in dik mos.
- 7a. Reuk weinig opvallend en niet weerzinwekkend. Hd.kl.. fraai geel of stro- tot leerkl. geel. Vl. scherp. 8.
Reuk meestal opvallend, vaak weerzinwekkend, soms ontbrekend. Hd.kl. donkerder (oker, bruin, grauwbrown). Vl. meestal scherp. 12.
Reuk onaangenaam en hd.kl.. fraai geel, al of niet met violette tinten. Vl. niet scherp. 6a.
- 8a. Kleine broze soorten met citroenkl. hd. en steeds witte st. . . . 9.
b. Middelgroot tot vrij groot, niet opvallend broos en hd.kl. geelachtig, doch meest niet citroengeel. 10.
- 9a. Sp. geheel wit. Lam. snede vaak onregelmatig gezaagd of ingesneden.
a. R. raoulti Quéf.
b. Sp. crème. Hd.rand sterk geribd-gestreept. Onder beuken. Vaak al vroeg. a. R. solaris Ferd. & Winge.
- 10a. Niet zéér scherp. Hd. min of meer heldergeel. St. later vaak iets geelachtig en vooral zwak grauwwkleurend. Lo. en gemengd bos. aa.
R. ochroleuca Fr.
b. Uitgesproken scherp. Hd.kl. vaak meer fletsgeel. St. bij oude exemplaren niet grauww. 11.
- 11a. Lam. van voren (d.w.z. bij de hd.rand) afgerond, (om dit te beoordelen, dus paddest. halveren); vl. hard en niet opvallend elastisch. Hd. kl. flets strogeel. Later nemen ook lam. en st. dezelfde kleur aan. Reuk naar inkt. Vooral beuken. aa. R. fellea Fr.
b. Lam. van voren scherp; vl. hard en opvallend elastisch. Hd. ivoor tot okerkl. St. vaak meelachtig poederig. Beuken. z.R. farinipes Rom.
- 12a. Min of meer sterke reuk van bittere amandelen of laurierkers. Hd. kl. okerachtig tot bruin okerachtig. a. . . R. laurocerasi Melz.
Volgens ROMAGNESI voldoen drie verschillende soorten aan de beschrijving van MELZER. Daar het schr. dezes meermalen is opgevalen, dat grote verschillen in sp.ornamentatie bij onze Nederl. exempl. voorkomen, kunnen tenminste twee van de drie hier te lande verwacht worden. Een splitsing naar niet-microsc. kenmerken volgt hieronder:
A. Smaak hoogstens zwak scherp in de lam. Reuk zuiver naar bittere

- amandelen. R. fragans Romagn.
- B. Smaak scherp. Reuk complex. Lam. snede en vaak st. met grauwe puntjes. Hd. met grote donkerder vlekken. R. illota Romagn.
- C. Smaak scherp. Reuk complex. Lam. snede kan gelijkmatig bruin kleuren, doch niet puntsgewijs. Donkerder vlekken van hd. weinig uitgesproken. R. laurocerasi Melz. s.str.
- 12b. Reuk vaak sterk en weerzinwekkend, zonder component van bittere amandelen. 13.
- 13a. Hd. groter dan 7 à 10 cm en st. dikker dan 1 à 1.5 cm. 14.
- b. Hd. kleiner dan 7 à 10 cm en st. niet dikker dan 1 à 1.5 cm. 15.
- 14a. Reuk sterk en weerzinwekkend. Zeer grote soort met slijmerig hd. oppervl. Hd. bruinachtig oker, sterk hobbelig-gestreept. aa. Meest Lo. R. foetens Fr.
- b. Reuk niet sterk en niet of weinig onaangenaam. Hd. minder groot, minder slijmerig en minder gestreept naar randen. zz.? Wageningen. R. sororia Fr. sensu Romagn.
- 15a. Zeer scherp. Reuk van Camembertkaas (J. Schaeffer), hd.kl. zeer donker (grauw)bruin. aa. Meest Lo. R. sororia Fr. ss. J. Schaeff. = R. amoenolens Romagn.
- b. + Scherp. Reuk onaangenaam, aan R. foetens herinnerend. Hd.kl. meest lichter, vaak met nuance van oker. aa. Meest Lo. R. pectinata Fr. sensu Cke, Schaeff, Romagn.

H.S.C. Huijsman.

HET BESTUUR VAN DE NED. MYCOL. VER.

G.L. van Eyndhoven, voorz., Floraplein 9, Haarlem.

Dr. G.A. de Vries, ond.-voorz., Beukenlaan 8, Baarn.

Mej. Dr. A. Jaarsveld, secr., Hugo de Vries laboratorium, Plantage Middenlaan 2a, Amsterdam C.

Mej. J.P.S. Smit, penningm., Nic. Maesstr. 135, Amsterdam Z,
Postrek. 90902, t.n.v. penningm. N.M.V.

Dr. R.A. Maas Geesteranus, bibl., Rijksherbarium, Nonnensteeg 1, Leiden.

H.S.C. Huijsman, Burggravenlaan 201, Leiden.

BOEKBESPREKING.

Dr. G.A. de Vries. Paddestoelen (en schimmels). Thieme, Zutphen, 1955.

174 pp. M. 36 gekl. pl. van A. Middelhoek. Prijs f 13.50.

Wij hebben dit boek voor onze Bibliotheek ontvangen. Het kan zonder